

عالمية
دكتور حافظ انس نصر

SURAH AN-NISA', AYAH NUMBER 12, 176

[BEHAN BHAI KA HISSA]

MODULE 7

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ ۖ فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمْ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَنَّ ۚ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِيَنَّ بِهَا أَوْ دَيْنٍ ۚ وَهَنَّ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَتُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ ۚ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكَتُمْ ۚ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ ۗ وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ كَلَالَةً أَوْ امْرَأَةٌ وَلَهُ أَخٌ أَوْ أُخْتٌ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ ۚ فَإِنْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثُّلُثِ ۚ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصَىٰ بِهَا أَوْ دَيْنٍ غَيْرِ مُضَارٍّ ۚ وَصِيَّةً مِّنَ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ

Aur tumhari biwiyon ne jo kuch chhorha ho ua ka aadha hissa tumhain milay ga agar wo be-aulaad hon, warna aulaad honay ki soorat main tarkay ka aik chauthaai (1/4) hissa tumhara hai jabke wasiyyat jo unhon ne ki ho poori kar di jaye aur qarz jo unhon ne chhorha ho adaa kar dia jaye. Aur wo tumharay tarkay main se chauthaai (1/4) ki haqdaar hongy. Agar tum be-aulaad ho, warna sahib-e-aulaad honay ki soorat main un ka hissa aathwaan (1/8) hoga. Baad is ke ke jo wasiyyat tum ne ki ho wo poori kar di jaye aur jo qarz tumne chorha ho wo adaa kar dia jaye. “Aur agar wo mard y aurat jis ki miraas taqseem ho rahi hai kalalah ho (be-aulaad bhi ho aur us ke maa baap bhi zinda na hon) magar us ka aik (1) bhai ya behan maujood ho tou bhai behan har aik ko chhata (6th) hissa milay ga. Aur agar bhai behan aik (1) se zyada hon tou kul tarka aik tihaai (1/3) main wo sub shareek hongay. Jab ke wasiyyat jo ki gai ho poori kar di jaye aur qarz jo mayyat ne chhorha ho adaa kar dia jaye bashart ye ke wo zarar rasaa'n na ho. Ye hukm hai Allah ki taraf se aur Allah daana-o-beena aur naram khu hai. [Surah an-Nisa:12]

تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ ۚ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۖ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ- وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۖ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ ۖ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ

Ye Allah ki muqarra ki hui hadein hain. Jo Allah aur us ke Rasool ki ita'at karay ga usay Allah aisay baaghon main daakhil karay ga jiin ke neechay nehrain behti hon gi aur in baaghon main jo humesha rahengay. Aur yehi barhi kaamyabi hai. Aur jo Allah aur us ke Rasool ki nafarmaani karay ga aur us ki muqarrar ki hui hadon se tajaawuz kar jayega usay Allah aag main daalay ga jis main wo humesha rahay ga. Aur us ke liye ruswakun saza hai.

[Surah an-Nisa:13-14]

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ ۚ إِنِ امْرُؤٌ هَلَكَ لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُ أُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ ۚ وَهُوَ يَرِثُهَا إِن لَّمْ يَكُن لَهَا
وَلَدٌ ۚ فَإِن كَانَتَا اثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الثُّلُثَانِ مِمَّا تَرَكَ ۚ وَإِن كَانُوا إِخْوَةً رِّجَالًا وَنِسَاءً فَلِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثَيَيْنِ ۗ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ أَن
تَضِلُّوا ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

Log tum se kalalah ke maamlay main fatwa poochtay hain, kaho Allah tumhain fatwa deta hai, agar koi shakhs be-aulaad mar jaye aur us ki aik (1) behan ho tou wo us ke tarkay main se nisf payegi aur agar behan be-aulaad mar jaye tou bhai us ka waaris ho ga. Agar mayyat ki waaris do (2) behnain hon tou wo tarkay main se do tihaai (2/3) ki haqdaar hongy aur agar bhai aur behnain hon tou aurton ka akehra aur mardon ka duhra hissa ho ga. Allah tumharay liye ehkaam ki tauzeeh karta hai takay tum bhataktay na phiro aur Allah har cheez ka ilm rakhta hai

[Surah an-Nisa:176]

KALALAH

Wo mard ya aurat jis ki [waaris] aulaad na ho, na hi baap dada hon,
furoo' main koi na ho aur usool main mard na ho [nawaasa nawaasi hon
ya poti ki aulaad ho us se farq nahi parhta]

Kalalatu: man laa walida lahu walaa walada

(كلالة: من لا والد له ولا ولد)

ASHAAB-UL-FARAAIZ KE HISAS AUR UN KI SHARAAAYET – IKHYAAFI BEHAN BHAI

Ikhyaafi behan bhai:

Sudus: Mayyat kalalah hi (wagarna mehroom hongay), wo akelay hon

Thuluth: Mayyat kalalah, wo zyada hon

ASHAAB-UL-FARAAIZ KE HISAS AUR UN KI SHARAAAYET – SAGAY AUR ALLAATI BEHAN BHAI

Behan:

Nisf: Mayyat kalalah ho, wo akeli ho

Thuluthaan: Mayyat kalalah ho, behnain aik (1) se zyada hon aur
bhai (mu'assab) na ho

ASHAAB-UL-FARAAIZ KE HISAS AUR UN KI SHARAAAYET – SAGAY AUR ALLAATI BEHAN BHAI

Allaati behan:

Nisf: Mayyat kalalah ho, haqeeqi behan bhai na hon, wo akeli ho

Thuluthaan: Mayyat kalalah ho, haqeeqi behan bhai na hon, allaati behnain aik
(1) se zyada hon aur allaati bhai (muassab) na ho

Sudus: Nisf lenay wali haqeeqi behan ho, allaati bhai na ho

QUR'ANI HISSON (NISF, RUBA', THAMAN, THULUTHAAN, THULUTH, AUR SUDUS) KE HAAMIL ASHAAB-UL- FARAAIZ (KHULAASA)

Aadha (1/2): Shauhar, beti, poti, behan, allaati behan

Chauthaai (1/4): Shauhar, biwi, biwiyan

Do tihaai (2/3): Betiyan, potiyan, behnain, allaati behnain

Chhata (1/6): Maa, baap, jadd-e-sahih, jadda-e-sahihah, poti, potiyan, allaati behan, behnain, ikhyaafi behan bhai

MISAALAIN